

Vattendjur vid skolan, sida 1

Att leta efter djur i vatten är spännande. De allra flesta små vattendjur vill ha en relativt skyddad omgivning och trivs inte på öppna sandstränder. Helt säkert har ni i er omgivning någon sjö, bäck, damm eller skogstjärn – där finns och trivs många vattendjur.

Det finns också stora vattendjur, t.ex. fiskar, bävvar och sjöfåglar. Bävrarna finns över hela vårt län. De är mycket skygga, men det är lätt att se spåren efter dem – avgnagda träd och grenar som de ätit av barken på. Gör gärna en kvällsutflykt till ett vattendrag där det finns bäver och spana efter simmande bävvar.

Tillbaka till de små vattendjuren! Läs mer på sida 2, där finns tips om saker att göra.

Här kan du hämta fler tips:

På skolnätverkets Asellus hemsida finns bra vattendjurs-häften att skriva ut www.hellefors.se/asellus

Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik har en bra hemsida med tips på övningar och projekt. Titta på "förskola, gr 1–6" eller "hands-on-tips". Du kan även prenumerera på tidningen "Bi-lagan" – kan verkligen rekommenderas och kostar inget www.bioresurs.uu.se

Världsnaturfondens hemsida med tips, undervisnings-material, tävlingar och möjlighet att bli naturvaktare www.wwf.se/naturvaktarna

Matig hemsida till Lunds naturskola. Kolla in "naturskolebladen"! www.naturskolan.lund.se

Smådjur i sjö och å, Olsen.

Sitt en stund på bryggan, Rundgren.

Det finns ett särskilt lärarblad för dig som vill ta med dina elever till Oset och Rynningeviken. Det heter "Vattendjur i Oset och Rynningeviken" och finns att hämta på Naturskolans hemsida.

Buksimmare

Ryggsimmare

Kärrspindel

Ärtdykare

Vattendjur vid skolan, sida 2

Förslag på saker att göra och lära om vattendjur

- Tillverka en enkel håv genom att fästa ett plastdurkslag på ett skaft. Skaftet kan vara en bit VP-rör som värms med värmepistol så att det blir mjukt. Tryck sedan in durkslagets handtag i röret och kläm ihop. Ni kan också skruva fast durkslaget med två slangklämmor på ett träskaft eller en bra skogspinne. Håvarna funkar utmärkt så länge ni inte gräver i botten med dem.
- Ta med vattendjur hem och låt eleverna välja en favorit att koncentrera sig på och undersöka. Det finns bra tips på sätt att redovisa på www.bioresurs.uu.se/skolprojektlinne/pdf/idehafte1.pdf
Eleverna kan t.ex.:
 - skriva en saga, berätta eller dramatisera om vattendjuret
 - göra djurkort, där de ritat och letat fakta om ett eller fler av de vattendjur de hittat. Det kan bli fina djurkort att sätta på väggen eller kanske visa för andra
 - rita vattendjuret de hittat och sätta upp dem på en stor målad damm. De kan också rita de växter som fanns där djuren fångades. Gör namnlappar till både vattendjur och växter
 - rita upp dammen i genomskärning på ett stort papper. Låt sedan barnen samla naturföremål (pinnar, gräs, kottar osv.) och klistra fast föremålen där de tycker att de passar. Avrunda med att klistra dit teckningar på vattendjur och namnlappar.
- Leta rätt på groddagg tidigt på våren (april – maj) i diken eller dammar. Att samla in groddrom och se hur de utvecklas till färdiga grodor är magiskt. Det tar 4–6 veckor innan äggen kläcks och det blir yngel. Ha rommen i ett akvarium eller i en stor plastbalja i klassrummet. Låt barnen göra fint åt ynglen med stenar, pinnar eller lite sjögräs som ni tar med från ån/dammen. Lägg i lite bruna löv. Ynglen äter alger som växer på löven och de andra sakerna i vattnet. När ynglen är färdiga grodor är det dags att släppa ut dem. Då ändrar grodorna kosthållning och behöver insekter. Alla groddjur är fridlysta. Men, det är okej att föda upp grodor på det här viset om man är rädd om dem och släpper ut dem så fort de är klara. Släpp helst grodorna där ni samlade in rommen. Går inte det så försök hitta ett ställe som passar. Det är naturligtvis kul om barnen kan vara med och säga hej då.
- Ha ett sötvattensakvarium med svenska djur i klassrummet. Mört lär vara en utmärkt akvariefisk som är pigg och nyfiken. Andra vattendjur som barnen hittar ute kan få bo i akvariet. Se till att de har den mat de behöver. Vad äter t.ex. en ryggsimmare? Det blir en bra uppgift för barnen att ta reda på. Om något djur dör kan det vara utgångspunkt för en diskussion. Vad gick fel i ekosystemet akvariet? Fanns det inte rätt mat? Det blir tydligt att livet i en damm kan vara nog så komplicerat. Släpp ut djuren när sommarlovet kommer.

Vattenspindel

Trollslända

Vattenspindel

Mindre vattensalamander